

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΘΡΑΚΗ

35η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

9 - 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Για τριακοστή πέμπτη φορά θα πραγματοποιηθεί η επιστημονική συνάντηση για το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και τη Θράκη (ΑΕΜΘ), με 68 ανακοινώσεις σχετικές με την έρευνα που διεξάγεται στον βορειοελλαδικό χώρο, από τον Έβρο ως την Καστοριά.

Οι εργασίες της συνάντησης θα πραγματοποιηθούν στην αίθουσα τελετών του παλαιού κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η φετινή συνάντηση είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Δημήτρη Παντερμαλή (1940-2022), που υπήρξε εμπνευστής του ΑΕΜΘ με την Ιουλία Βοκοτοπούλου

Δυνατότητα παρακολούθησης και μέσω ZOOM Webinars

(Ο σύνδεσμος θα ανακοινωθεί)

ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ
Α.Π.Θ.

Την έκδοση των πρακτικών επιχορηγεί το ΥΠ.ΠΟ.Α.

www.aemth.gr

ΠΡΩΙ: 09:00 - 15:00

- 09:00**   **Κήρυξη έναρξης εργασιών**
- 09:30-09:45**   **1. Ει. Καπουκρανίδου, Χ. Κεκές, Μ. Κουτσουμανής, Π. Λαθήρας, Ζ. Λέου, Χ. Παρδαλίδου, Ευ. Πέππα, Α. Σταματελάτου**
Ανασκαφή Πλωτινόπολης 2020-2022.
- 09:45-10:00**   **2. Λ. Σαμπανοπούλου**
Τέμενος Βαγιαζήτ Διδυμοτείχου, 2017-2022: η τεκμηρίωση των μορφών και των λειτουργιών του μέσω αρχαιολογικών εργασιών, εκτελουμένων υπό φυσιολογικές αλλά και μη συνθήκες.
- 10:00-10:15**   **3. Γ. Τσόκας, Λ. Σαμπανοπούλου, Ν. Διαμαντή, Γ. Βαργεμέζης**
Γεωφυσική έρευνα στο εμβαδόν της Μονής Παναγίας Κοσμοσώτειρας.
- 10:15-10:30**   **4. Α. Αβραμίδου, Α. Σαρρής, Χ. Καραδήμα, Χ. Παρδαλίδου, J. C. Donati, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Γαρυφαλλόπουλος, Φ. Αϊτατόγλου, Μ. Τασακλάκη, Ν. Συρρής**
Αρχαιολογικές και γεωφυσικές έρευνες στην περαία της Σαμοθράκης κατά το 2022.
- 10:30-10:45**   **5. B. D. Wescoat, D. Matsas, A. Ward, S. Holzman**
American excavations Samothrace 2022: expanded field research.
- 10:45-11:00**   **6. Χ. Καραδήμα, Ά. Μουσιώνη, Σ. Τσολάκης, Θ. Τηλιόπουλος, Ζ. Λέου, Ι. Γάτας, Μ. Φωτιάδη**
Αρχαιολογικές εργασίες στον αρχαιολογικό χώρο Μαρώνειας, στο πλαίσιο του έργου «Βελτίωση - Διαμόρφωση οδού Μαρώνειας- παραλίας Πετρωτών-ορίων Ν. Έβρου».
- 11:00-11:15**   **7. Σ. Ακριβοπούλου, Ά. Αδαμαντίδου, Χ. Αραμπατζής**
Λουτρό στο Κάστρο Κομοτηνής.
- 11:15-11:30**   **8. Ι. Βασιλειάδης, Ν. Δαλακούρα, Α. Παπασωτηρίου**
Η τοξωτή γέφυρα του Πολυάνθου στον ποταμό Κομψάτο.
- 11:30-11:45**   **9. Αι. Ριτζούλη, Δ. Καραγεωργιάδου**
Χάραξη πολιτιστικής διαδρομής για την ανάδειξη της χαμένης βιοτεχνικής και βιομηχανικής κληρονομιάς της πόλης της Ξάνθης.
- 11:45 - 12:15**   **Συζήτηση – Διάλειμμα**
- 12:15-12:30**   **10. Κ. Καλλιντζή, Ευ. Κεφαλίδου, Μ. Γεωργιάδης, Α. Garcia, Α. Mayoal, Ν. Παπαδόπουλος, Μ. Χρυσάφη, Κ. Χατζηπροκοπίου, Δ. Σκουλαρίκη**
Τί χωράει μια σύγχρονη περίφραξη στην αρχαία παραλία των Αβδήρων;

- 12:30-12:45** **11. Ευ. Κεφαλίδου**
«Ανιχνεύοντας την Ανα-κύκλωση»: ένα ερευνητικό πρόγραμμα στην Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης.
- 12:45-13:00** **12. Β. Πουλιούδη, Α. Σαλονικιός**
Νέα αρχαιολογικά στοιχεία στο πλαίσιο ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου στην πόλη της Δράμας.
- 13:00-13:15** **13. P. Darque, Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Δ. Μαλαμίδου, Ζ. Τσιρτσώνη**
Ανασκαφή στον προϊστορικό οικισμό Φιλίππων – Ντικιλί Τας 2022.
- 13:15-13:30** **14. Ν. Πούλου, Α. Τάντσης, Α. Μέντζος**
Πανεπιστημιακή ανασκαφή Φιλίππων 2022.
- 13:30-13:45** **15. Σ. Δαδάκη, Ν. Θεοδωρίδης**
Ανασκαφικές έρευνες στους Φιλίππους. Τα νέα στοιχεία.
- 13:45-14:00** **16. P. Klingborg, Σ. Δαδάκη, Π. Μάλαμα**
Προανασκαφικές έρευνες στην αρχαία Πέργαμο στην περιοχή του Παγγαίου όρους.
- 14:00-14:15** **17. Δ. Δαμάσκος, Δ. Μαλαμίδου, Χ. Αθανασίου, Ε. Ελευθεράκη**
Ανασκαφή στην ακρόπολη της Αμφίπολης, 2022.
- 14:15-14:30** **18. Μ. Βαξεβανόπουλος, Δ. Μαλαμίδου**
Έρευνες για τη μεταλλευτική και τη μεταλλουργία στην αρχαία Αμφίπολη.
- 14:30-14:45** **19. Ζ. Μπόνιας, J. Perreault**
Άργιλος. Ανασκαφή των ετών 2019-2022.
- 14:45 - 15:00** **Συζήτηση**

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΑΠΟΓΕΥΜΑ: 16:30 – 21:00

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ

- 16:30-16:45** **20. Σ. Ακριβοπούλου, Π. Σλαμπέας**
Εργαστήριο μεταβυζαντινής κεραμικής στο Κάστρο Κομοτηνής
- 16:45-17:00** **21. Γ. Σανίδας, Χ. Κουκούλη-Χρυσανθάκη, Β. Jagou, Α. Bezut, Ε. Φιλιππάκη**
Εργαστηριακά κατάλοιπα και μεταλλουργική καινοτομία στην προαποικιακή Θάσο: νέες έρευνες σχετικά με το Καστρί.
- 17:00-17:15** **22. J. Lefebvre**
Metalworking at Argilos: preliminary results of metallographic analysis of argilian bronze objects.

- 17:15-17:30** **23. Ου. Πάλλη, Ρ. Βεροπουλίδου, Ι. Ναζλής, Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, Κ. Κωτσάκης, Σ. Ανδρέου, Σ. Τριανταφύλλου**
Εργαστηριακές δραστηριότητες στο κτήριο Μ στην Τούμπα Θεσσαλονίκης.
- 17:30-17:45** **24. Ε. Μανακίδου, Δ. Τσιαφάκη**
Εργαστήρια μεταλλουργίας και κεραμικής στον αρχαίο οικισμό στο Καραμπουρνάκι.
- 17:45-18:00** **25. Κ. Ράπτης**
Χωρικές μεταθέσεις του «κεραμικού» της Θεσσαλονίκης από την ύστερη αρχαιότητα έως τους χρόνους μετά την οθωμανική κατάκτηση.
- 18:00-18:15** **26. Αι. Ριτζούλη**
Η διασπορά των Ασβεστοχωριτών ασβεστάδων στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη μετά το 1920.
- 18:15-18:30** **27. Σ. Δρούγου, Χ. Καλλίνη**
Εργαστηριακές εγκαταστάσεις στην πόλη των Αιγών.
Το παράδειγμα του αγρού Τσακιρίδη.
- 18:30 - 19:00** **Συζήτηση – Διάλειμμα**
- 19:00-19:15** **28. Π. Φάκλαρης, Β. Σταματοπούλου**
Κατάλοιπα εργαστηριακής δραστηριότητας στη Βεργίνα.
- 19:15-19:30** **29. Ε. Κυριακοπούλου**
Τεκμήρια υαλουργικής δραστηριότητας στο αρχαίο Δίον.
- 19:30-19:45** **30. Α. Χονδρογιάννη-Μετόκη, Κ. Μοσχάκης**
Η διαχρονική έρευνα των κεραμικών εργαστηρίων στην Π.Ε. Κοζάνης. Συμπεράσματα και προβληματισμοί.
- 19:45-20:00** **31. Ε. Γεροφωκά**
Ανθότοπος Κοζάνης, θέση «Γράτσιανη»: κεραμικοί κλίβανοι των υστεροβυζαντινών – πρώιμων μεταβυζαντινών χρόνων.
- 20:00-20:15** **32. Θ. Τσάμπουρας**
Ζωγράφοι της Σέλιτσας: η ανάδυση και η εξέλιξη ενός καλλιτεχνικού εργαστηρίου του 19^{ου} αιώνα μέσα από τις καταγραφές της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης.
- 20:15-20:30** **33. Σ. Δημάκη, Μ. Γεωργιάδης, Ι. Μάνος, Δ. Χονδρού**
Εργαστήριο λίθου στη Δήμητρα Γρεβενών.
- 20:30-20:45** **34. S. Perna, S. Dimaki, M. Georgiadis, O. Morris**
The Grevena Archaeological Project: marble processing in Ayios Georgios.
- 20:45 - 21:00** **Συζήτηση**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΠΡΩΙ: 09:00 - 14:45

- 09:00-09:15** 1. **N. Zorzin, Δ. Μαλαμίδου, J. Taylor, I. Σουκάντος**
Συστηματική αρχαιολογική έρευνα στον νεολιθικό οικισμό Τούμπας Σερρών 2021-2022.
- 09:15-09:30** 2. **L. Martinez-Sève, Ευ. Ρίζος, M. Bastide, O. Boubounelle, I. Χαλαζωνίτης, S. Dederix, A. Delahaye, J.-F. Guay, T. Lucas, P. Ralli**
Ερευνητικό πρόγραμμα στην Τερπνή Δήμου Βισαλτίας, Π. Ε. Σερρών, 2022.
- 09:30-09:45** 3. **Ε.-Ευ. Λαμπροθανάση, Δ. Βόβουρα, Χ. Κορομηλά**
Άγιος Ιωάννης Νικήτης – Ανασκαφής συνέχεια...
- 09:45-10:00** 4. **Β. Μπαχλάς, Αι. Δάκαρη, Σ. Βασιλείου**
Προκαταρκτικές ανασκαφικές έρευνες στην παραλία της Σκάλας Φούρκας Χαλκιδικής.
- 10:00-10:15** 5. **Σ. Βραχιονίδου, Α. Τούρτας**
Υποβρύχια σωστική ανασκαφή σε ναυάγιο νεότερων χρόνων στη Φούρκα Χαλκιδικής.
- 10:15-10:30** 6. **Μ. Παππά, Η. Λυκίδου, Ν. Κατσικαρίδης**
Αρχαιολογικές εργασίες στον δρόμο Θέρμης-Γαλάτιστας, 2021-2022.
- 10:30-10:45** 7. **Μ. Μανωλεδάκης**
Ανασκαφή του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας στην Τράπεζα Νέου Ρυσίου – Καρδίας, 2022.
- 10:45-11:00** 8. **Δ. Καδή, Α. Σαμούρης, Σ. Χρονάκη, Σ. Ανδρέου, Σ. Τριανταφύλλου**
Η πανεπιστημιακή ανασκαφή στην κορυφή της Τούμπας Θεσσαλονίκης.
- 11:00-11:15** 9. **Μ. Μανδάκη, Α. Λίνδα**
Νέες ανασκαφικές «ψηφίδες» σε περιοχή της ανατολικής Θεσσαλονίκης με διαχρονική εργαστηριακή δραστηριότητα.
- 11:15-11:30** 10. **Α. Τουλουμτζίδου**
Ανιχνεύοντας τον Άμμωνα Δία στη Θεσσαλονίκη μέσα από «νέα» ευρήματα.
- 11:30 - 12:00** **Συζήτηση – Διάλειμμα**
- 12:00-12:15** 11. **Μ. Τσιάπαλη, Α. Τοκμακίδου, Ευ. Ντάφου**
Ανασκαφή πρωτοβυζαντινής έπαυλης στο Παλαιόκαστρο Ωραιοκάστρου: η εργαστηριακή φάση.

- 12:15-12:30** **12. Μ. Τσιάπαλη, Σ. Βιβντένκο, Χ. Τσαγγαλίδης, Α. Θάνος, Α. Βασιλειάδου**
Αρχαιομετρική εξέταση και σωστική συντήρηση του διακόσμου στα αρχιτεκτονικά στοιχεία της έπαυλης Παλαιοκάστρου Θεσσαλονίκης.
- 12:30-12:45** **13. Ά. Παντή, Α. Σιάνος**
Λητή: κατάλοιπα του οικισμού των ελληνοιστικών χρόνων και ένας θησαυρός από 183 αθηναϊκά τετράδραχμα.
- 12:45-13:00** **14. Α. Κουκουβού, Α. Αποστολίδου, Μ. Ζιωγάνα, Κ. Μπεχτσή, Ευ. Παπαδοπούλου**
«Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Η ιστορία μας σε μια έκθεση.
- 13:00-13:15** **15. Α. Τσιλιπάκου**
Museums revisited. Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού: 2020-2022.
- 13:15-13:30** **16. Α. Αντωνάρας, Μ. Πολυχρονάκη, Εύ.Φουρλίγκα, Χ. Μπελέκου, Χ. Παπαοικονόμου**
«Γνωρίζω τις βυζαντινές σφραγίδες. Από τις βούλλες στις IPs». Εκπαιδευτική δράση για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πειραματική αρχαιολογία;
- 13:30-13:45** **17. Χ. Σαρρηγιαννίδου, Κ.-Μ. Γκανάτσας**
Δράσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων για τη διατήρηση και ανάδειξη της παραδοσιακής ξυλογλυπτικής τέχνης και τη μεταλαμπάδευσή της στις νεότερες γενιές στο πλαίσιο του έργου «Young Masters».
- 13:45-14:00** **18. Γ. Στρατούλη, Σ. Χατζητουλούσης, Μ. Παρχαρίδου, Μ. Φαρμάκη, Α. Βουβουλής, Ευ. Παπαδοπούλου, Ε. Βρετζάκη**
'EuroP@St and future': δράσεις ανάδειξης Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων της Π.Ε. Κιλκίς στο Πρόγραμμα INTERREG Greece - Republic of North Macedonia 2014-2020.
- 14:00-14:15** **19. Γ. Στρατούλη, Ν. Πουλακάκης, Ευ. Παπαδοπούλου, Α. Καγιούλη, Α. Βουβουλής, Μ. Κατσικαλούδη, Δ. Σκρέκη**
Τράπεζα Καμπάνη - Πεδινού Κιλκίς: μια οχυρωμένη πόλη της αρχαίας Κρηστωνίας.
- 14:15-14:30** **20. Μ. Βελένης, Α. Πιστιόλης, Μ.-Χ. Πιστιόλη, Ε. Φουτσιτζόγλου, Ε. Τζεμοπούλου, Μ. Παρχαρίδου, Γ. Στρατούλη**
Λουτρό οθωμανικών χρόνων Πολυκάστρου. Προτάσεις για την αξιοποίηση και ανάδειξη αυτού και του περιβάλλοντος χώρου του.
- 14:30 – 14:45** **Συζήτηση**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

ΑΠΟΓΕΥΜΑ: 16:30 - 21:00

- 16:30-16:45**   **21. Μ. Φαρμάκη**
Σχεδιάζοντας εκπαιδευτικές δράσεις για το Μουσείο... χωρίς Μουσείο.
- 16:45-17:00**   **22. Ε. Τσιγαρίδα, Α. Σκίτσα, Σ. Οικονόμου**
Εργασίες στο ανάκτορο της αρχαίας Πέλλας.
- 17:00-17:15**   **23. Π. Ανδρούδης, Ρ. Lučeničová, Ε. Φάκα**
Το οθωμανικό «Ιπποφορβείο» των Γιαννιτσών: ένα κτίσμα υπό αφανισμό.
- 17:15-17:30**   **24. Α. Κοτταρίδη**
Το έργο της ΕΦΑ Ημαθίας το 2022.
- 17:30-17:45**   **25. Α. Κοτταρίδη**
Αιγές. Δημιουργώντας ένα μουσείο: παλιά ευρήματα, νέες ερμηνείες.
- 17:45-18:00**   **26. Α. Χατζηιωαννίδης, Σ. Λύχνα**
Αποτελέσματα ανασκαφικών εργασιών που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο δημόσιου έργου στους πεδινούς οικισμούς του Δήμου Νάουσας.
- 18:00-18:15**   **27. Ε. Παπαγιάννη, Κ. Βαστέλη, Μ. Ιατρού, Κ. Φραγκούλης, Ε. Κυριακοπούλου**
Δίον 2022: ανασκαφή και άλλες δράσεις.
- 18:15 - 18:45**   **Συζήτηση – Διάλειμμα**
- 18:45-19:00**   **28. Ά. Κλημάντου, Α. Χονδρογιάννη, Α. Κατσαβέλη**
Αρχαιότητες στο πλαίσιο υλοποίησης έργων ΑΠΕ: η σωστική ανασκαφή στη θέση Αλώνια Ποντοκώμης.
- 19:00-19:15**   **29. Ζ. Λόλα, Α. Γεωργίου**
Έργα επίβλεψης και αυτεπιστασίας της Εφορείας Αρχαιοτήτων Γρεβενών.
- 19:15-19:30**   **30. Χ. Ζιώτα**
Νεότερα δεδομένα για το προϊστορικό νεκροταφείο της Αχλάδας Φλώρινας.
- 19:30-19:45**   **31. Α. Τσώκας, Β. Κυριακού**
Ο ναός του Αγίου Νικολάου στο χωριό Βεύη της Φλώρινας.
- 19:45-20:00**   **32. Γ. Μάνος**
Φευγαλέες ενδείξεις παλαιολιθικής παρουσίας στην Καστοριά.
- 20:00-20:15**   **33. Κ. Κωτσάκης**
Δισπηλιό και πρόγραμμα EXPLO: οι ξύλινοι πάσσαλοι αποκαλύπτουν την ιστορία του νεολιθικού οικισμού.

20:15-20:30 34. **Α. Σκρέκα, Μ. Κούκλη, Ε. Πάπου, Α. Γκιμουρτζίνα**
Άγνωστες πτυχές της ανεξερεύνητης Καστοριάς από
την ανασκαφική έρευνα στον Άγιο Νικόλαο του Κυρίτζη.

20:30 - 21:00 Συζήτηση - Συμπεράσματα